

Bakgrunn for vedtak

Fagerdalen kraftverk

Snillfjord kommune i Sør-Trøndelag fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Blåfall AS
Referanse	
Dato	25.02.2016
Notatnummer	-notat 42/2016
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Marthe Laureen Dahl Zimmer

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Blåfall AS har søkt om tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Fagerdalen kraftverk i Snillfjord kommune, Sør-Trøndelag fylke. Det er planlagt en utbygging av et elvekraftverk uten reguleringsmuligheter. Kraftverket vil utnytte et nedbørsfelt på 8,7 km² i et ca. 265 meter høyt fall mellom kote 365 og kote 100. Planlagt installert effekt er forutsatt å bli 2,18 MW og beregnet årlig middelproduksjon på ca. 5,3 GWh i et midlere år. Det er foreslått 40 l/s i minstevannføring hele året.

Kraftverket blir tilkoblet det eksisterende 22 kV distribusjonsnettet som går sørøst for tiltaket, ved avkjørselen fra riksvei 74. Det er planlagt en 22 kV jordkabel langs eksisterende traktorvei bort til tilkoblingspunktet langs 22 kV luftledningen. Kabelen vil ha en lengde på ca. 2000 m.

Snillfjord kommune er positive til en etablering av Fagerdalen kraftverk. I flere av uttalelsene, inkludert Fylkesmannen, blir det frarådet at det gis konsesjon til kraftverket på grunn av samlet belastning av flere energitiltak i området. Forum for natur- og friluftsliv mener tiltaket vil gi negative virkninger for friluftslivet i området. Norges miljøvernforbund mener tiltaket vil gi negative virkninger for ål og ørret som er observert i vassdraget.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 5,3 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2013-15) har NVE klarert drøyt 2,0 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

NVE har i dette vedtaket lagt vekt på at Fagerdalen kraftverk vil være et bidrag til fornybar energiproduksjon med begrensede miljøeffekter. NVE har vurdert at fordelene med det omsøkte kraftverket vil være større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser. Tiltakets negative virkninger for allmenne interesser er primært knyttet til at inngrepet vil oppleves som skjemmende i landskapet. Terrenginngrepet kan reduseres ved god detaljprosjektering i tillegg til at inngrepet gradvis vil bli mindre som følge av revegetering. Redusert vannføring langs berørt elvestrekning vil påvirke vannavhengig liv i og langs elva, men ikke i en slik grad at det er tillagt vesentlig vekt.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Blåfall AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Fagerdalen kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Innhold

Sammendrag	1
------------------	---

Søknad.....	3
Høring og distriktsbehandling.....	5
NVEs vurdering.....	7
NVEs konklusjon	13
Forholdet til annet lovverk	13
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven.....	15
Vedlegg – detaljkart Fagerdalen kraftverk	18

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Clemens Kraft AS som var opprinnelig søker, datert 01.06.2015:

SØKNAD OM KONSESJON FOR UTBYGGING AV FAGERDALEN KRAFTVERK

Clemens Kraft AS ønsker å utnytte vannfallet i Fagerdalselva i Snillfjord kommune i Sør-Trøndelag fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

1. Etter vannressursloven, jf. § 8 om tillatelse til
 - Å bygge Fagerdalen kraftverk som beskrevet i søknaden.
2. Etter energiloven om tillatelse til:
 - Bygging og drift av Fagerdalen Kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

Fagerdalen kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	8,7
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	13,0
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	47
Middelvannføring	l/s	0,413
Alminnelig lavvannføring	l/s	0,039
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	0,040
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	0,049

KRAFTVERK

Inntak	moh.	365
Avløp	moh.	100
Lengde på berørt elvestrekning	m	2300
Brutto fallhøyde	m	265
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,61
Slukeevne, maks	m ³ /s	1,00
Slukeevne, min	m ³ /s	0,10
Tilløpsrør, diameter	mm	700
Tunnel, tverrsnitt	m ²	-
Tilløpsrør, lengde	m	2060
Installert effekt, maks	MW	2,18
Brukstid	timer	2416

MAGASIN

Magasinvolum	mill. m ³	-
HRV	moh.	-
LRV	moh.	-

PRODUKSJON

Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	3,4
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	1,8

Produksjon, årlig middel	GWh	5,3
--------------------------	-----	-----

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	34,1
Utbyggingspris	kr/kWh	6,4

Fagerdalen kraftverk, elektriske anlegg

GENERATOR

Ytelse	MVA	2,5
Spenning	kV	0,66

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	2,5
Omsetning	kV/kV	0,66/20

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde		2000
Nominell spenning	kV	20
		Jordkabel

Om søker

I brev av 26.01.2016 opplyser Clemens Kraft AS om at flere prosjekter er solgt til Norsk Vannkraft/ Blåfall AS inkludert Fagerdalen kraftverk. En eventuell konsesjon vil dermed bli tildelt Blåfall AS. Grunneiere i planområdet er Anders Johan Krokstad (gnr./bnr. 79/1), Johan Anders Krokstad (gnr./bnr. 79/2) og Per Johan Krokstad (gnr./bnr.79/3). Tiltakshaver har inngått avtale med grunn- og rettighetseiere langs Fagerdalselva.

Beskrivelse av området

Fagerdalen kraftverk er lokalisert ca. 5 km nord for Krokstadøra i Snillfjord kommune i Sør-Trøndelag. Elva har utspring i Storfjellet og renner ned gjennom Slørdalsvatnet og har sitt utløp i Sagfjorden. Ovenfor Slørdalsvatnet benevnes elva som Fagerdalselva. Kraftstasjonen er planlagt plassert sørøst for Fagerdalsætra nede ved Slørdalsvatnet og inntaket vil ligge ca. 400 m nedstrøms Elvtjørna.

Teknisk plan

Inntak

Inntaket til Fagerdalen kraftverk er planlagt på kote 365. Det planlegges en ca. 5 m høy dam ca. 400 meter nedstrøms tjernet Elvetjørna. Aktuelle damtyper er betong gravitasjonsdam eller en fyllingsdam. Damlengden vil bli omtrent 40 m. Total neddemt areal bli ca. 7300 m², derav en økning i vanndeckt areal på ca. 5300 m². Oppdemt volum blir totalt ca. 20 000 m³.

Vannvei

Rørgaten blir omtrent 2060 m lang og nedgravd eller tildekket hele vegen mellom inntaket og kraftstasjonen. Ca. 1000 m nedstrøms inntaket vil rørgaten krysse elva fra nord og over til sørsiden av elvebredden. Rørgatetraseen vil være omtrent 20 m bred under anleggsperioden, og i driftsfasen vil den ha en bredde på 5 m.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen er planlagt plassert på sørøstsiden av elva på ca. kote 100 nede ved Slørdalsvatnet.

Nettilknytning

Kraftverket blir tilkoblet eksisterende 22 kV distribusjonsnettet som går mellom Krokstadøra og Slørdalen. Det er planlagt en 22 kV jordkabel langs eksisterende traktorvei bort til tilkoblingspunktet langs 22 kV luftledningen. Kabelen vil ha en lengde på ca. 2000 m. Grunneiere langs traseen er de sammen som blir berørt av selve utbyggingen av kraftverket. Søker informerer om at netteier Hemne kraftlag AS er kontaktet og har bekreftet at de kan være med på å legge forholdene til rette for nettilknytning av kraftverket. Videre skriver søker at ombygginger i det lokale 22 kV distribusjonsnettet gjør at det frem til 2018-2019 vil kunne være begrenset plass på nettet, og nettberegninger må gjennomføres før endelig avtale om nettilknytningen kan slutes. En eventuell oppgradering av nettet krever ombygging av Snillfjord transformatorstasjon. Beslutning om dette tas når utbygging av vindkraft i området er avklart.

Veier

Det er planlagt opprustning av eksisterende traktorvei som går fra riksvei 74, langs Melvatnet og frem til området hvor kraftstasjonen er planlagt lokalisert. Veien vil ha en lengde på ca. 2000 m og vil fungere som adkomstvei til kraftstasjonen. Videre fra kraftstasjonen vil søker opparbeide en midlertidig anleggsvei for tilkomst til inntaksområdet. Anleggsveien vil ha en lengde på ca. 2000 m.

Massetak, deponi og arealbruk

Den fremgår i søknaden at det er begrenset behov for deponering av masser. Noe masse vil bli til overs fra grøftearbeidet, men søker antar at dette hovedsakelig vil kunne brukes på prosjektet eller andre formål. Overskuddsmasser arronderes i traseen. Et riggområdet kan plasseres ved kraftstasjonen, og et mindre riggområde for lagring av rør og arbeider på dam kan plasseres ved inntaksområdet.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan for Snillfjord

Tiltaket ligger i LNF-område som er båndlagt nedslagsfelt drikkevann og settefiskproduksjon.

Verneplan for vassdrag

Fagerdalselva er ikke et verna vassdrag, men grenser mot det verna vassdraget Bergselva (Bryta) øst for nedbørsfeltet.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner,

samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 15.10.2015 sammen med representanter for søkeren og kommunen. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Snillfjord kommune er positive til tiltaket, men skriver at en eventuell utbygging må skje mest mulig skånsomt for landskap og biologisk mangfold. Kommunen mener anleggsarbeid må utføres utenfor hekke/ yngleperioder for dyr, og sår og skader i landskapet må snarlig revegeteres med stedbunden vegetasjon.

Sør-Trøndelag fylkeskommune vurderer det som sannsynlig at planområdet inneholder hittil ukjente fredete kulturminner, eksempelvis fangstanlegg, kullgroper og jernvinneanlegg. Før fylkeskommunen kan gi en fullstendig uttalelse må det foretas en arkeologisk feltregistrering i planområdet.

Direktoratet for mineralforvaltning skriver at en utbygging av Fagerdalen kraftverk vil ikke berøre DMFs interesser som de skal ivareta.

Norges Miljøvernforbund (NMF) er imot en eventuell utbygging av Fagerdalen kraftverk. NMF skriver at tiltaket vil gi negative virkninger for det akvatiske miljøet da både ørret og ål er observert i elva. NMF skriver at den berørte strekningen av elva er bratt og lite egnet for fisk, men at det likevel er stor sannsynlighet for oppvandring fra Slørdalsvatnet (ca. 3-400 meter). NMF mener foreslått minstevannføring på 40 l/s er marginal med tanke på opprettholdelse av en eventuell bekkørretpopulasjon i elva. NMF mener tiltaket vil gi negative virkninger for fossefall. Videre mener NMF at tiltaket vil forringe opplevelsen av uberørt natur for de som ferdes i området.

Forum for natur- og friluftsliv (FNF) er imot en utbygging av Fagerdalen kraftverk da de mener tiltaket vil gi negative virkninger for et område som er mye brukt til friluftsliv. Traktorveien som søker planlegger å bruke som adkomstvei til kraftverket brukes i dag som turvei opp til Svarthammaren. FNF mener etablering av anleggsvei og bygging av ny demning vil påvirke naturopplevelsen negativt.

Videre mener FNF at flere forhold ved det biologiske mangfoldet i området er dårlig utredet – noe de mener er forhold som kan gi flere motargumenter for tiltaket. FNF påpeker at det mangler en vurdering av samlet belastning for friluftsliv i området og viser til planer om vindkraftverk i Snillfjord (Svarthammaren, Remmafjellet og Geitfjellet). FNF mener tiltaket vil gi negative virkninger for ål og hubro. FNF skriver at hvis det gis konsesjon må NVE sette krav om avbøtende tiltak for å sikre at bestanden av ål påvirkes minst mulig. Økt aktivitet i forbindelse med utbygging og drift av kraftverket mener FNF vil påvirke hubro sin bruk av området. FNF mener avbøtende tiltak som er foreslått i søknaden ikke er nok for å veie opp for ulempene ved tiltaket. Videre skriver FNF at NVEs standardvilkår om at fylkesmannen kan pålegge habitatforbedrende tiltak, i svært liten grad er blitt brukt.

Innsigelse

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har i brev av 25.08.2015 fremmet innsigelse til Fagerdalen kraftverk. Innsigelsen begrunnes med at kunnskapsgrunnlaget om naturtyper i området ikke er godt nok til å vurdere hvilke effekter kraftverket vil ha på naturmangfoldet. Videre mener fylkesmannen at det bør kartlegges ål og naturtyper etter DN-Håndbok 13 og NiN 2.0 før saken kan avgjøres. Videre skriver

Fylkesmannen at det er planlagt flere vindkraftverk i området, noe som gjør at samlet belastning av samtlige energitiltak vil kunne bli stor.

Den 07.01.2016 ble det arrangert innsigelsesmøte der Fylkesmannen presenterte innsigelsesgrunnlaget for NVE. NVE redegjorde for sitt syn på kunnskapsgrunnlaget i saken, og mener kartleggingen i området er godt nok. Videre påpekte NVE at Statnett har offentliggjort at de ikke vil gå videre med planlegging av Remmafjellet og Svarthammaren/Pållifjellet vindkraftverk. Sistnevnte vindkraftverk er det som ligger i fjellområdet hvor Fagerdalen kraftverk planlegges.

Etter innsigelsesmøtet har Fylkesmannen i brev av 01.02.2016 trukket innsigelsen. Fylkesmannen skriver at de frarår at det gis konsesjon til Fagerdalen kraftverk med bakgrunn i samla belastning i området og i vassdraget. Fylkesmannen skriver at hvis Fagerdalen kraftverk og omsøkte vannkraftverk i Snilldalselva realiseres vil 45 prosent av hovedelvene i Snillfjord kommune bære berørt av vannkraftutbygginger og settefiskanlegg. Fylkesmannen viser til at 4 av 11 elver i Snillfjord allerede er utbygd, under bygging eller har fått konsesjon (Vuttudalselva, Veneselva, nedre deler av Fagerdalselva og Kvernstadbekken).

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Fagerdalen kraftverk utnytter et nedbørfelt på 8,7 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 0,41 m³/s. Effektiv innsjøprosent er på 5,0 %, og nedbørfeltet har en snaufjellandel på 70 %. Vannføringen i elva er preget av regnflommer og kombinerte regn- og snøsmeltingsflommer over hele året. De største flommene opptrer i vinterhalvåret og kan komme opp imot 8 m³/s. Ellers vil det være tørre perioder vinter og sommer. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 40 og 49 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 39 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 1 m³/s og minste driftsvannføring 0,1 m³/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 40 l/s hele året. Ifølge søknaden vil dette medføre at 70 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 242 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring på 40 l/s hele året, vil restvannføringen rett nedenfor inntaket være 30% av den tilgjengelige vannmengden. Dette tilsvarer en vannmengde på 8,7 mill.m³. Det meste av dette vil komme i flomperioder. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 34 dager i et middels vått år. I 144 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med 74 l/s ved kraftstasjonen.

NVE mener at omsøkt slukeevne ivaretar noe av vassdragets naturlige vannføringsdynamikk ved at det er overløp et visst antall dager i året.

Produksjon og kostnader

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Basert på konsesjonssøkers verdier for produksjon og kostnad referert til prisnivå 01.01.2015 vil prosjektet ha en spesifikk utbyggingskostnad på 6,43 kr/kWh og LCOE på 48 øre/kWh. NVE vurderer tiltaket til å ha en lønnsomhet under gjennomsnittet sammenlignet med andre småskala vannkraftverk som det er søkt konsesjon for de siste årene. Tiltaket vil trolig ikke være lønnsomt selv om det inngår i elsertifikatsystemet. Det vil likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet ved en eventuell konsesjon.

Landskap

Planområdet til Fagerdalen kraftverk inngår ifølge nasjonalt referansesystem for landskap (Skog og landskap, 2005) i landskapsregion 25.3 *Fjordbygdene på Møre og i Trøndelag*, underregion *Hemneffjorden/ Snillfjorden*. Fagerdalen ligger i et relativt åpent dalføre som strekker seg fra Slørdalsvatnet i nord og oppover mot Elvetjørna i sør. Dalføret har en jevn og slak helning, og på begge sidene av dalføret reiser det seg runde knauser og fjell. Vegetasjonen i dalføret består av glissen blanding av løvtrær, gran og furu. Det er også noen åpne myrpartier. Skogbunnen er dominert av blåbær og røsslyng. Det er ingen større fosser i influensområdet til Fagerdalen kraftverk. Fagerdalselva er lite synlig i et større landskapsrom da den er skjult i skogen, men elva kan sees fra stien som går opp langs elven.

Etter NVEs vurdering vil ikke Fagerdalen kraftverk medføre betydelige negative virkninger for landskapet i området da tett skog vil kunne dempe visuelle virkninger fra kraftstasjonen, og deler av anleggs- og adkomstveien. Ved øvre del av rørgaten vil det være nødvendig med en del sprengningsarbeid, noe som vil bryte med det uberørte fjellandskapet.

I tillegg vil en permanent opprustning av eksisterende traktorvei langs Melvatnet og opp til brua som krysser elva, samt midlertidig anleggsvei fra brua og opp til inntaket kunne endre landskapsbilde noe, men med god terrengtilpasning gjennom detaljprosjekteringen og en naturlig revegetering i ettertid kan virkningene fra tiltaket reduseres. NVE mener tiltakets virkninger for landskap er akseptabelt, gitt krav om minstevannføring og at det legges vekt på terrengtilpasninger ved utarbeidelse av detaljplan for anlegget ved en eventuell konsesjon.

Friluftsliv

Det fremgår i søknaden at Fagerdalen er et lett tilgjengelig område som oppleves som en naturlig og fin turland og turområde for friluftsliv generelt. Traktorveien er mye brukt som adkomstvei til fjellet for folk i området rundt Krokstadøra. Bortsett fra hogstfeltet i nedre del og traktorveien, oppleves område som relativt uberørt.

FNF er imot en utbygging av Fagerdalen kraftverk da de mener tiltaket vil gi negative virkninger for et område som er mye brukt til friluftsliv. Traktorveien som søker planlegger å bruke som adkomstvei til kraftverket er i dag en godt brukt turvei opp til Svarthammaren. FNF mener en etablering av anleggsvei opp til inntaket og bygging av ny demning vil påvirke naturopplevelsen negativt.

Det fremgår av Naturbasen at det er flere registrerte friluftslivsområder med høy verdi i området. Områdene er kartlagt i regi av Snillfjord kommune. Fagerdalen er en del av friluftslivsområdet *Krokstadfjellet* og brukes til turgåing på sommer, fisking, jakt og bærplukking. Området er i dag lite brukt på grunn av dårlig merket sti og lite tilrettelagt adkomst, men kommunen vurderer likevel at området til å ha et potensial for økt bruk både sommer og vinter hvis dette forbedres. Kraftverket vil

også ligge innenfor friluftslivsområdet *Engvikfjellet*, men adkomstveien til dette området er enklest fra Kvernstad og Botnan som ligger på vestsiden av fjellet. Det er i tillegg registrert et leke- og rekreasjonsområde ved Melvatnet der adkomstveien til kraftverket planlegges. Området brukes til bading på sommeren.

Etter NVEs vurdering vil utbygging av Fagerdalen kraftverk medføre visuelle virkninger for turgåere i området. Kraftverket med tilhørende adkomstvei og rørgate vil ligge i og langs turleden fra rekreasjonsområdet ved Melvatnet og opp til Krokstadfjellet og Engvikfjellet. En oppgradering av traktorveien vil på en annen side kunne gi positive virkninger i form av bedre tilrettelegging i området. Tett skog i området vil og kunne dempe eventuelle visuelle virkninger og dermed redusere tiltakets negative virkninger for landskapsopplevelsen. Sammen med god terrengtilpasning og naturlig revegetering etter anleggsperioden, vil tiltaket etter NVEs vurdering ikke gi vesentlige virkninger for friluftslivet i området.

Naturmangfold

Arter og naturtyper

Det fremgår av miljørapporten at det i influensområdet er registrert to lokaliteter av den prioriterte naturtypen gammel boreal lauvskog. De to lokalitetene ligger sør for traktorveien langs Melvatnet som skal utnyttes som adkomstvei til kraftverket. De to naturtypene er verdsatt til B (viktig) blant annet med bakgrunn i at det er registrert rødlistearter innenfor lokalitetene. Videre fremgår det av miljørapporten at det ikke er registret andre viktige naturtyper knyttet til vassdraget og resten av influensområdet. Selve tiltaksområdet er hovedsakelig bjørkeskog. Det er noen hogstfelt i området, i tillegg til plantet gran.

I følge miljørapporten er det under befarings av området ikke påvist rødlistede arter innenfor influensområdet. Dette begrunnes med at berggrunnen i området er triviell og gir lite grunnlag for en kravfull flora. Det finnes imidlertid en del myrområder hvor mer kravfulle arter kan forventes å finnes. Det er også en del rikbarkstrær i området og noe død ved i tilknytning til de registrerte naturtypene. Dette gir potensiale for rødlistede sopp, lav og moser. Det er tidligere registrert skorpefiltlav (NT) i tilknytning de registrerte naturtypene langs Melvatnet.

I miljørapporten fremgår det at Hubro (EN) er observert langs Slørdalsvatnet, Melvatnet og opp i fjellet sør for det planlagte kraftverket. Hubroen har ingen påvist hekkelokalitet nær tiltaket, men er flere ganger hørt ved Slørdalsvatnet og Melvatnet. Det er en mulighet for at arten hekker nær planområdet, selv om hekking her ikke er påvist siden 2008. Arten har trolig tilhold og hvileplass i området. Ifølge artsdatabanken er det også registret lirype (NT) og fiskemåke (NT) i tiltakets influensområde. Av vassdragstilknyttende fugler er det ofte observert fossefall i Fagerdalselva.

Det fremgår i miljørapporten at Fagerdalselva er bratt på det meste av strekningen og derfor lite egnet for fisk. Likevel kan det tenkes at fisk fra vannene oppstrøms inntaket kan drive ned i elva. Fra Slørdalsvatnet er det muligheter for oppvandring ca 300-400 meter oppover Fagerdalselva. I Slørdalsvatnet finnes det også bestand av ål (VU). Ål er i tillegg registret nederst i Fagerdalselva (2008).

NMF har i sin uttalelse vektlagt at tiltaket vil få negative virkninger for fossefall i området. FNF mener tiltaket vil gi negative virkninger for ål og hubro. De mener økt aktivitet i forbindelse med utbygging og drift vil påvirke hubro sin bruk av området.

Etter NVEs vurdering vil en skånsom utbygging med de avbøtende tiltak som er skissert i søknaden, gjøre at tiltaket ikke vil medføre vesentlige negative virkninger for artene som er registrert i influensområdet, eller de to registrerte lokalitetene av gammel boreal lauvskog. Når det gjelder skorpefiltlav (NT) ble det under befaring registrert at planområdet stort sett er preget av hogst og lite gammelskog. Det er eventuelt langs rørgatetraseen at arten kan påvirkes, men NVE vurderer området til å ikke være en utpreget biotop for arten. Det finnes noe rikbarkstrær i området, men trærne er for unge til at lavarten kan ha etablert seg. Kraftverkets adkomst- og anleggsvei vil følge eksisterende veitraseer. Med bakgrunn i overnevnte forhold mener NVE at tiltaket ikke vil medføre vesentlige virkninger for den rødlistede arten.

Når det gjelder hubro mener NVE at søkers forslag om at anleggsperioden tilpasses for å unngå forstyrrelser for eventuelt hekkende hubro (EN) i området, er et godt avbøtende tiltak for å redusere tiltakets virkninger for den rødlistede arten.

Det er observert fossekall i Fagerdalselva. Arten bruker trolig elva til matsøk og er dermed avhengig av at det er en viss produksjon av bunndyr og vannlevende insekter. Arten er avhengig av å finne skjulte hekkel plasser i elveløpet. NVE mener at med tilstrekkelig minstevannføring og eventuelt oppføring hekkelkasser som avbøtende tiltak, vil det omsøke kraftverket ha begrensede og akseptable virkninger for en slik vanntilnyttet art.

Det finnes bestand av ål i Slørdalsvatnet, og arten er også registrert i den flate nedre del av Fagerdalselva (2008). NVE anser sannsynligheten for at ål vandrer i særlig omfang opp til ovenfor inntaket som begrenset. Avbøtende tiltak i form av coandainntak ville ha fjernet muligheten for å skade eventuell ål i vassdraget, men NVE mener det ikke er grunnlag for et formalisert krav om dette.

NVE vil påpeke at redusert vannføring vil kunne redusere mattilgang for bekkeørret, noe som kan føre til lavere bestandstetthet. Selv om tettheten av ørret sannsynligvis vil gå ned, vet man at *NVE-rapport 31/2014* at ørret vil kunne gyte og oppholde seg på strekninger fraført vann dersom det slippes tilstrekkelig med minstevannføring. Gitt en begrenset verdi for bekkeørret i vassdraget, har ikke NVE tillagt temaet særlig vekt.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Fagerdalen kraftverk legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 01.02.2016. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Fagerdalen kraftverk er det to områder med naturtypen gammel boreal lauvskog (lokal verdi B), samt områder med arter som ål (VU), skorpefiltlav (NT), hubro (EN), lirype (NT) og fiskemåke (NT). En eventuell utbygging av Fagerdalselva vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 gitt at det utføres avbøtende tiltak og merking av

forekomster før detaljstikking av rørtrase og kraftstasjon, og at det settes krav om tilstrekkelig minstevannføring.

NVE har også sett på virkningene fra Fagerdalen kraftverk i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. FNF og Fylkesmannen mener tiltaket må sees i sammenheng med planlagte vindkraftverk i Snillfjord. I Snillfjord er det gitt konsesjon til tre større vindkraftverk; Svarthammaren/ Pållefjellet, Geitfjellet og Remmafjellet vindkraftverk. Etter NVEs vurdering vil ikke Fagerdalen kraftverk øke den samlede belastningen i stor grad da Fagerdalen ikke vil medføre vesentlige virkninger for verdifulle naturtyper eller rødlistede arter i området. I tillegg har konsesjonærene for de ulike vindkraftprosjektene uttalt offentlig at de ikke vil gå videre med planleggingen av Remmafjellet og Svarthammaren/Pållefjellet vindkraftverk. Sistnevnte vindkraftverk er planlagt i fjellområdet hvor Fagerdalen ligger.

Fylkesmannen skriver at Fagerdalen kraftverk må sees i sammenheng med samlet belastning i området og i vassdraget. Fylkesmannen skriver at hvis Fagerdalen kraftverk og omsøkte vannkraftverk i Snilldalselva realiseres vil 45 prosent av hovedelvene i Snillfjord kommune være berørt av vannkraftutbygginger og settefiskanlegg. Fylkesmannen viser til at 4 av 11 elver i Snillfjord er allerede utbygd, under bygging eller har fått konsesjon (Vuttudalselva, Veneselva, nedre deler av Fagerdalselva og Kvernstadbekken).

NVE konstaterer at det ikke er andre tiltak i Fagerdalselva, men det er etablert et settefiskanlegg i samme vassdrag (Slørdalselva). Det er i dag 3 utbygde vannkraftverk i Snillfjord kommune (Djupå, Kvernstad og Vuttudalselva) og et under utbygging (Venna kraftverk). Videre er det 2 stk kraftverk som er konsesjongitt (Øvre Skorilla og Nedre Skorilla kraftverk), et meldt (Snillfjord kraftverk) og et søkt (Snilldalselva). Etter NVEs vurdering er virkningene av Fagerdalen Kraftverk innen landskap, naturmangfold og friluftsliv så begrenset at tiltaket ikke vil ha en vesentlig påvirkning av en samlet belastning av samtlige vassdragstiltak i kommunen. Tiltaket vil ikke medføre virkninger for verdifulle naturtyper i området eller i vassdraget. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt. Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Kulturminner

I OEDs Retningslinjer for små vannkraftverk fremgår det at det skal generelt vises varsomhet med inngrep i verdifulle kulturmiljø i områder med kulturminner. Det kan ikke utføres tiltak som kan skade fredete kulturminner uten tillatelse fra kulturminnemyndighetene. Det står også at inngrep som bryter med landskapets og kulturmiljøets egenart og verdi, og som kan influere negativt på stedsidentiteten bør unngås.

Det fremgår i søknaden at det er registrert et fangstanlegg sørøst for traktorveien som går langs Melvatnet. Dette kulturminnet vil ikke bli berørt av en eventuell utbygging. Sør-Trøndelag fylkeskommune vurderer det som sannsynlig at planområdet inneholder hittil ukjente fredete kulturminner.

Dersom det gis konsesjon til tiltaket vil det følge av standardvilkår for kulturminner at konsesjonær plikter å undersøke om tiltaket berører automatisk fredete kulturminner. NVE mener dette kan utføres før innsending av detaljplan dersom det gis konsesjon. Byggearbeid kan da legges slik at de unngår å skade verdifulle kulturminner. NVE mener dermed at hensynet til kulturminner ikke blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet, og at eventuelle ulemper kan avbøtes gjennom detaljplanlegging av anlegget.

Flom, ras og skred Det fremgår av søknaden at de største flommene opptrer i vinterhalvåret. Flommene kan komme opp imot 8 m³/s. Søker skriver at siden slukeevnen til kraftverket er såpass liten i forhold til flomføringen, vil ikke tiltaket ha stor betydning for flomforholdene i vassdraget. Videre skriver søker at dette også vil gjelde for erosjon og sedimenttransport, da dette er i hovedsak knyttet til flom.

Under befaring av planområdet den 15.10.2015 ble NVE kjent med at fremføring av eksisterende traktorvei oppover Fagerdalen medførte en utglidning av jordsmonn langs deler av strekket hvor vegetasjon var blitt fjernet. NVE observerte en del områder med lite og løst overdekke på bart fjell langs planlagt trasé for adkomst- og anleggsvei. Utglidning av jordsmonn ble også observert på hogstfeltene i området. Etter NVEs vurdering må tiltakshaver ta tilbørlig hensyn til denne risikoen ved detaljprosjektering av adkomst- og anleggsveien. En utrasing av masser vil kunne forverre terrenginngrepets synlighet i dalsiden.

Vannkvalitet, vannforsynings- og resipientinteresser

Grunnvann

Det fremgår i søknaden at siden vannføringen vil synke kan grunnvannstanden i prinsippet forventes å synke svært lokalt rundt bekkeløpet. Ifølge den nasjonale grunnvannsdatabasen Granada er det ingen grunnvannsressurser innenfor det berørte området.

Konsekvenser av kraftlinjer

Kartverket vil bli tilkoblet eksisterende 22 kV kraftledning som går sørøst for kraftverket. Tilkoblingspunktet er lokalisert ca. 50 meter sør for riksvei 714, nær avkjøringen til adkomstveien til kraftverket. Det er ikke planlagt nye luftlinjer i forbindelse med nettilknytningen da tilkoblingen vil være i form av jordkabel fra kraftstasjonen og langs eksisterende traktorvei frem til koblingspunktet. Virkningene av nettilknytningen vurderes derfor å være ubetydelige.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Fagerdalen kraftverk vil gi 5,3 GWh i et gjennomsnittså. Denne produksjonsmengden regnes som normal for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket kan gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter, men det er noe usikkert gitt kostnadsnivået i prosjektet. Videre vil Fagerdalen kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Oppsummering

NVE har i dette vedtaket lagt vekt på at Fagerdalen kraftverk vil være et bidrag til fornybar energiproduksjon med begrensede miljøeffekter. NVE har vurdert at fordelene med det omsøkte kraftverket vil være større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser. Tiltakets negative

virkinger for allmenne interesser er primært knyttet til at inngrepet vil oppleves som skjemmende i landskapet. Terrenginngrepet kan reduseres ved god detaljprosjektering i tillegg til at inngrepet gradvis vil bli mindre som følge av revegetering. Redusert vannføring langs berørt elvestrekning vil påvirke vannavhengig liv i og langs elva, men ikke i en slik grad at det er tillagt vesentlig vekt.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Blåfall AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Fagerdalen kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Tiltakshaver har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer tilknytning til eksisterende 22 kV distribusjonsnett. Det er planlagt en 22 kV jordkabel langs eksisterende traktorvei til tilkoblingspunktet langs 22 kV luftledning. Kabelen vil ha en lengde på ca. 2000 meter.

Hemne Kraftlag AS er områdekonsesjonær og skal ifølge søknaden stå for bygging og drift av anlegget. Nødvendig høyspentanlegg, inkludert transformering, kan bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon.

Etter vilkår i områdekonsesjonen skal områdekonsesjonær fremlegge planer for ny nettilknytning og eventuell forsterkning for kommune, fylkesmann, grunneiere og andre berørte for uttalelse. Ved uenighet om løsninger kan områdekonsesjonær legge saken frem for NVE som da vil behandle saken som en anleggskonsesjon.

Dersom tiltakshaver ønsker egen anleggskonsesjon, må det sendes inn søknad om dette når eksakt størrelse på elektriske installasjoner er klart. NVE kan da meddele egen anleggskonsesjon for kraftverket.

Tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jf. konsesjonsvilkårenes post 4.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttien av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	413
Alminnelig lavvannføring	l/s	39
5-persentil sommer	l/s	40
5-persentil vinter	l/s	49
Maksimal slukeevne	m ³ /s	1,00
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	242
Minste driftsvannføring	m ³ /s	0,10

Det er i søknaden foreslått å slippe en minstevannføring på 40 l/s hele året. Dette tilsvarer beregnet 5-persentil for sommersesongen, og er i samme størrelsesorden som alminnelig lavvannføring. NVE har ikke fått noen kommentarer fra høringsinstanser om størrelsen på minstevannføringen.

NVE mener i likhet med søker at det må slippes minstevannføring hele året av hensyn til bekkørret langs den berørte elvestrekningen, og for å opprettholde muligheter for næringssøk og hekking for fossefall. Minstevannføringen vil også kunne bevare den fuktkrevende, vegetasjonen i nedre del langs elva. I tillegg vil minstevannføringen kunne redusere tiltakets visuelle virkninger for friluftslivsutøvere i området med tanke på landskapsopplevelsen og bidra til opprettholdelse av fisk i elva.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 40 l/s hele året. Samlet produksjon vil da bli på 5,3 GWh/år.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet, skal hele tilsiget slippes forbi. Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Trondheim og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jmfør våre merknader under avsnittet «Forholdet til energiloven».

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell angir rammene som ligger til grunn for konsesjonen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	Inntaksdammen skal plasseres i tråd med det som er oppgitt av søker i søknaden, men nøyaktig plassering kan justeres ved detaljplan. Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.
Vannvei	Vannvei består av ca. 2060 meter lang nedgravd eller tildekket rørgate mellom inntaket og kraftstasjonen. Ca. 1000 meter nedstrøms inntaket vil rørgaten krysse elva fra nord og over til sørsiden av elvebredden.
Kraftstasjon	Kraftstasjonen skal plasseres i tråd med det som er oppgitt i søknaden, men nøyaktig plassering kan justeres i detaljplan.
Største slukeevne	Søknaden oppgir 1000 l/s.
Minste driftsvannføring	Søknaden oppgir 100 l/s.
Installert effekt	Søknaden oppgir maksimalt 2,18 MW. Nøyaktig installert effekt kan justeres ved detaljplan.
Antall turbiner/turbintype	Søker skriver at det kan være aktuelt med en pelton-turbin.
Vei	Midlertidige og permanente veier skal bygges i tråd med det som står i søknaden, men nøyaktig plassering kan justeres ved detaljplan.
Annet	Tiltakshaver må ta hensyn til denne risikoen for utglidning av jordsmonn ved detaljprosjektering av adkomst- og anleggsveien.

Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer i tabellen ovenfor kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være

berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Vedlegg – detaljkart Fagerdalen kraftverk

